

UDKAST TIL TALE
til ministeren til brug ved
åbent samråd i Folketingets Udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
onsdag den 9. februar 2010 kl. 13.30

Spørgsmål AF:

”Vil ministeren redegøre for konklusionerne fra Arbejdsgruppen om hold af svin og oplyse, hvilke initiativer ministeren påtænker at iværksætte i den forbindelse, jf. FLF alm. del – bilag 117?”

1. Fødevareudvalget har bedt mig om at redegøre for to forhold. For det første beder udvalget mig om at redegøre for konklusionerne i den rapport, som Arbejdsgruppen om hold af svin afgav lige inden jul sidste år. For det andet spørger udvalget, hvilke initiativer jeg påtænker at iværksætte som opfølgning på rapporten.

2. Jeg vil gerne indlede med at henlede opmærksomheden på, at rapporten – som det også blev oplyst ved oversendelsen af rapporten til Fødevareudvalget – er sendt i høring med frist den 18. februar 2011.

Det er min opfattelse, at når rapporten nu er sendt i høring, vil det være mest naturligt at afvente høringssvarene, før jeg tager endelig stilling til, hvilke initiativer der efter min opfattelse bør iværksættes.

På den baggrund vil min redegørelse i dag primært bestå i en gennemgang af arbejdsgruppens anbefalinger.

3. Arbejdsgruppen om hold af svin har som bekendt behandlet en række forskellige problemstillinger af betydning for svins velfærd. Arbejdsgruppen har således behandlet spørgsmålene om fravænningsalder for pattegrise, halekupering af svin, mæthedsfremmende fodring af søer, søers pladsbehov og brug af farebokse til farende og diegivende søer. Jeg vil nu præsentere de væsentligste anbefalinger i arbejdsgruppens rapport.

4. For så vidt angår *spørgsmålet om fravænningsalder* konkluderer arbejdsgruppen, at der på nuværende tidspunkt ikke er grundlag for at ændre de gældende regler for fravæning, hvorefter fravæning kan ske efter 28 dage – men dog efter 21 dage, hvis særlige forhold er opfyldt.

En ophævelse af muligheden for at fravænne efter 21 dage vil efter arbejdsgruppens opfattelse ikke indebære dyrevelfærdsmæssige fordele for pattegrisene, som står mål med de økonomiske konsekvenser, der vil være forbundet med at fjerne muligheden. Det skyldes navnlig, at en markant dyrevelfærdsmæssig fordel for pattegrisen først synes at opnås, hvis pattegrisene fravænes i en alder af 5 uger eller senere, hvilket imidlertid kan medføre øget stress for søerne.

5. For så vidt angår *spørgsmålet om halekupering* tilkendegiver arbejdsgruppen, at der er behov for at styrke kravene til dokumentationen for problemer med halebid, og for at der har været forsøgt andre foranstaltninger for at forhindre halebidning.

En skærpelse af dokumentationskravet bør ifølge rapporten ske ved, at producenten skal afgive en skriftlig erklæring, som skal suppleres af en dyrlægeerklæring, der skal fornyes hver 12. måned.

Arbejdsgruppen anfører dog, at mindst 50 pct. af pattegrisene i dag afsættes til ukendte aftagere, og det i disse tilfælde reelt er umuligt for smågriseproducenterne at opfylde de skærpede dokumentationskrav. Da arbejdsgruppen ikke finder, at der nationalt bør stilles krav, som indebærer, at den i dag udbredte inddeling af produktionen mellem smågriseproducenter og slagtesvinsproducenter ikke kan opretholdes, mener arbejdsgruppen ikke, at der på nuværende tidspunkt bør fastsættes et skærpet dokumentationskrav for smågriseproducenter, som leverer til ukendt modtager.

Arbejdsgruppen anbefaler samtidig, at der arbejdes for om muligt at få ændret de gældende EU-regler, således at det sikres, at behovet for halekupering dokumenteres, samtidig med at den eksisterende inddeling af produktionen kan opretholdes. Dette vil efter arbejdsgruppens opfattelse f.eks. kunne opnås ved, at dokumentationskravet, som efter de gældende regler er pålagt smågriseproducenterne, i stedet pålægges slagtesvinsproducenterne, der aftager smågrisene.

6. For så vidt angår spørgsmålet om *mæthedsfremmende fodring af søer* konkluderer arbejdsgruppen, at et krav om fri adgang for søer til fiberrigt foder – der ellers må forventes at kunne reducere søernes oplevelse af sult – ikke er praktisk gennemførligt på nuværende tidspunkt. Der er således efter arbejdsgruppens opfattel-

se behov for yderligere viden om, hvordan fiberrigt foder i større mængder bedst muligt kan sammensættes og håndteres i forskellige staldsystemer under hensyntagen til søernes reproduktion, sundhed og velfærd. Arbejdsgruppen anbefaler på den baggrund, at forskningen på dette område prioriteres, således at der på sigt kan stilles krav om fri adgang til fiberrigt foder.

Arbejdsgruppen har endvidere overvejet, om der kan gennemføres andre tiltag, som vil kunne reducere søernes oplevelse af sult, indtil målsætningen om fri adgang til fiberrigt foder kan indfries. Arbejdsgruppen anbefaler i den forbindelse, at der fastsættes krav om, at søer, der fodres restriktivt, udover den daglige fodring skal have fri adgang til halm, som tildeles i f.eks. halmhæk eller halmautomat, eller fri adgang i mindst fem timer i løbet af dagtimerne til andet foder end halm. Arbejdsgruppen anfører dog, at den er i tvivl om de økonomiske konsekvenser af et krav om fri adgang til halm eller andet foder, og den finder derfor, at der først bør tages stilling hertil, når der er foretaget en nærmere økonomisk analyse af disse konsekvenser.

7. Ved behandlingen af spørgsmålet om *søers pladsforhold og brug af farebokse til farende og diegivende søer* har arbejdsgruppen overvejet, om der bør gennemføres et forbud mod fiksering af søer og gylte i løbeafdelingen – dvs. i perioden fra fravæning til fire uger efter løbning – og i farestalden – dvs. i perioden fra en uge før forventet faringstidspunkt og indtil fravæning.

Arbejdsgruppen anbefaler i den forbindelse, at der i *løbeafdelingen* allerede nu gennemføres et forbud mod fiksering, som dog

først bør træde i kraft den 1. januar 2021 for nybyggeri og større ombygninger. Anbefalingen om udskudt ikrafttræden skyldes ifølge rapporten, at erhvervet – henset til de store økonomiske konsekvenser, der vil være forbundet med et forbud mod fiksering i løbeafdelingen – bør indrømmes en frist med henblik på at omlægge.

For så vidt angår *farestalden* anbefaler arbejdsgruppen, at der på sigt gennemføres et forbud mod fiksering af søer og gylte, men arbejdsgruppen kan ikke anbefale, at et sådant forbud gennemføres allerede nu. Det skyldes bl.a., at der fortsat mangler viden om, hvordan en økonomisk rentabel omlægning til løsdrift kan gennemføres i praksis. Endvidere mangler der viden om, hvordan et krav om løsdrift i farestalden nærmere bør udformes, herunder om opboksning bør være muligt i visse nærmere afgrænsede tilfælde. Arbejdsgruppen har af den grund heller ikke fundet, at der på nuværende tidspunkt bør gennemføres et krav om løsdrift i farestalden med udskudt ikrafttræden.

Arbejdsgruppen har i stedet anbefalet, at der i første omgang gennemføres en frivillig omlægning til løsdriftssystemer i farestalden, hvorefter der om 10 år – hvor det ifølge Videncenter for Svineproduktion forventes, at ca. 10 pct. af søerne vil være i løsdrift – gennemføres et forbud mod fiksering af søer og gylte i farestalden med en passende overgangsordning.

8. Ved behandlingen af spørgsmålet om *søers pladsforhold og brug af farebokse til farende og diegivende søer* har arbejdsgruppen desuden overvejet, om de gældende regler om stiindretning

bør ændres. Arbejdsgruppen har i den forbindelse opstillet forslag til en række mål for bl.a. boksens længde, stiens bredde og det areal med fast gulv, som pattegrisene skal have adgang til.

9. Som jeg tidligere har tilkendegivet, vil Justitsministeriet senest i første halvdel af 2011 fremlægge en plan for, hvordan vi får afviklet anvendelsen af fiksering i den danske svineproduktion og i stedet overgår til løsdrift.

Det glæder mig i den forbindelse, at der i arbejdsgruppen ikke blot har været *enighed* om, at søerne bør være løse hele deres liv. Arbejdsgruppen er også kommet med konkrete anbefalinger til, hvordan overgangen til løsdrift kan ske på en forsvarlig måde.

Når høringen over arbejdsgruppens rapport er afsluttet, vil ministeriet gå i gang med at udarbejde denne plan. Endvidere vil ministeriet forholde sig til rapportens øvrige anbefalinger og overveje, hvilke initiativer disse giver anledning til. Jeg synes umiddelbart, at rapporten giver et godt grundlag for de videre overvejelser om, hvordan vi forbedrer de dyrevelfærdsmæssige forhold for svin.